

Recensions

Institut de Batxillerat «Barri Besòs»
El futur de les perifèries urbanes.
Canvi econòmic i crisi social a les
metròpolis contemporànies
 Barcelona: Institut de Batxillerat
 «Barri Besòs», 1994

El llibre dona una nova embranzida al debat sobre la perifèria urbana en el context de les metròpolis contemporànies. Barcelona, en plena dinàmica de transformació urbanística, econòmica i social, és la metròpolis objecte de reflexió. Enfront dels discursos que en els últims anys defensen una visió homogeneïtzadora de les condicions de vida a la ciutat, el llibre planteja una anàlisi problemàtica i conflictiva de les situacions socials i econòmiques que es viuen avui a la perifèria de Barcelona.

El llibre és una aposta de reflexió feta des de la perifèria. La iniciativa surt de l'Institut «Barri Besòs», i planteja la necessitat d'un debat global sobre aquest tema en el marc de la ciutat i de l'àmbit metropolità en el qual s'insereix. Amb aquest motiu, l'any 1989, l'Institut organitza les *Jornades de Reflexió i la Mostra d'Art sobre les Perifèries Urbanes*, que donen lloc a la publicació d'aquest llibre. Les jornades apleguen un conjunt de ponents que reflexionen sobre la perifèria des d'un ampli ventall de disciplines i perspectives: la història, la sociologia, la pedagogia, l'antropologia, l'art, la cultura, l'economia, la política i l'urbanisme.

El tema que es posa en discussió és la

tendència cap a la desvertebració dels barris populars de la perifèria de la ciutat. Les estratègies actuals del capitalisme, amb les polítiques neoliberals, amb la transnacionalització del capital i amb la revaloració de les ciutats com a agents econòmics en competència, marquen el camí cap a un nou fenomen de perifèrització. És a dir, un procés en el qual els postulats polítics i econòmics centrals s'imposen en els barris populars, on provoquen el trencament del teixit social i desplacen i reproduïxen les seves problemàtiques més lluny.

Davant l'ampli ventall d'aportacions que es presenten es poden destacar alguns elements d'unitat: la necessitat de definir la perifèria més enllà de reduccionismes espacials, l'anàlisi de la seva problemàtica social des del marc conceptual de la societat de classes, i la defensa de l'arrelament i la identificació amb el barri com a plataforma per a l'acció col·lectiva i la participació democràtica des de la perifèria.

La força del llibre *El futur de les perifèries urbanes. Canvi econòmic i crisi social a les metròpolis contemporànies* consisteix en el fet que dona al/la lector/a una visió plural de les situacions socials i econòmiques que conformen avui la perifèria de la ciutat. D'aquesta manera el/la lector/a pren consciència i posició davant d'aquests temes i en treu les seves pròpies conclusions. Aquí rau el dinamisme i l'esperit participatiu del llibre.

Elisabet Tejero
 Universitat Autònoma de Barcelona